

ANDRIS KOLBERGS

meklējiet sievieti

ANDRIS KOLBERGS

meklējiet sievieti

821.174-31

Ko 186

Vāka dizaina autore **Natālija Kugajevska**

Vāka dizainam izmantots attēls © Alla Serebrina/depositphotos.com

Daļu noformējumam izmantoti *Toma Kalninska* zīmējumi.

Andris Kolbergs

MEKLĒJIET SIEVIETI

Grāmata sagatavota pēc 1996. gada izdevuma.

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja *Vija Kīlbloka*

Redaktore *Marika Taube*

Korektore *Ilona Burka*

Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,

Rīgā, LV-1010. Red. nr. L-4319.

Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana

vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums.

Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Andris Kolbergs, 1996

© Izdevums, mākslinieciskais noformējums, Apgāds Zvaigzne ABC, 2023

ISBN 978-9934-31-462-9

pirmā daļa

HUBERTS GULĒJA TIK KLUSI, KA ŽAKLĪNAI VAJADZĒJA ĪPAŠI ieklausīties, lai sadzirdētu viņu elpojam, kaut gan kailie augumi bija cieši sakļāvušies un vēl saglabāja tuvības tvīkumu. Viņi tikai pašā pēdējā brīdī iedomājās atbraukt pārgulēt uz Žaklīnas mākslinieku darbnīcu, kas reizē bija arī viņas dzīvoklis ar lielajai telpai pielipinātu virtuvi un istabiņu.

– Kāda jēga tev dzīties cauri visai Rīgai? – Žaklīna jautāja. – Es garantēju, ka tu vēl labāk pārgulēsi pie manis.

Huberts viņai uzsmaidīja muļķīgu iereibuša cilvēka smaidu, noņēma plaukstu no pārnesumu pārslēga un uzlika sievietes atsegtajam ceļgalam.

– Braucot jāskatās uz priekšu, nevis uz sāniem! – Žaklīna sazvērnieciski piemiedza aci.

Automašīnas spēcīgo starmešu kūlis nakts tumsā urba baltu, platu alu.

Tālu priekšā mirguļoja valdības vīru un viņu apsardzes automobiļu aizmugurējo sarkano signāluguņu virtene.

Huberts uzspieda akseleratoram, lai brašo kortežu atkal panāktu, jo dzerts tika daudz un nebija ne mazākās vēlšanās sastapties ar ceļu policiju. Braucot tieši aiz varasvīriem, viņš bija pasargāts, jo viņa automobilis ne ar ko neatšķīrās no pārējiem limuzīniem, varbūt bija vēl dārgāks.

Bankets Rundāles pilī bija izdevies, galdi vai lūza, šampanietis pludoja, Baltajā zālē dejoja kungi smokin-gos ar dāmām šarmantās balles kleitās, labi izdresēti viesmīļi stingām sejām iznēsāja paplātes ar dzērienu glāzēm, sveču gaismā blāvi spīdēja smokingu atloku

zīds, sieviešu atkailinātie pleci un muguras, dzirkstīja istie un neīstie briljanti rotaslietās.

Žaklīna centās neuzbāzīgi iepazīties ar ietekmīgām personām, kas pēc Huberta aizbraukšanas varētu noderēt. Viņa šajā vakarā bija viena no skaistākajām sievietēm, tāpēc tas lielas grūtības un atjautību neprasīja – tiklīdz kāda veča skatiens pielīpa viņas izcilajām krūtīm, viņa atrada tēmu sarunas sākšanai, pirmām kārtām par pašu Rundāles pili, šo neatkārtojamo mākslas darbu, tad pārgāja uz mākslu vispār, kur, kā jau profesionāle, jutās labāk par zivi ūdenī, un drīz vien varēja ievākt vizītkaršu ražu, ar ko cerēja uzlabot savas nākotnes perspektīvas, jo viesi galvenokārt bija akciju sabiedrību prezidenti, valsts sekretāri, ārvalstu sūtniecību darbinieki, ierēdņu armijas ģenerāļi un citas situētas un daudz varošas personas.

Līdzsvaram bija aicināti arī daži pazīstamākie Latvijas intelektuāļi, laikam jau vairāk ārzemju viesu dēļ, ko prastās šeftmaņu sarunas garlaikoja, bet tos drīz pēc pusnakts aiztransportēja mājās ar autobusu, kurā sasēdināja kopā ar operas un estrādes zvaigznēm – dziedātāji un muzicētāji sniedza lielisku koncertpriekšnesumu, tā dabūdami šajos grūtajos laikos kaut cik nopelnīt, par ko bija priecīgi un pateicīgi.

Žaklīna nožēloja, ka jau iepriekšējās ballēs nebija izrādījusi aktivitāti, dibinot vēlāk noderīgus sakarus, kas var pārtapt arī materiālos labumos, jo Huberta aizbraukšana atpakaļ uz Holandi varēja viņu atstāt bez eksistences līdzekļiem, ar necīgajiem avižu un radio honorāriem viņa nespētu samaksāt pat par dzīvokli un telefonu.

– No kā tagad pārtiek mākslas zinātnieki? – jautāja kāds intelektuālis, ko viņa pazina jau sen.

– Kā nu kurš, – Žaklīna atbildēja. – Strādāju firmā. Rakstīšana vairs ir tikai vaļasprieks.

– Es ar interesi un skaudību izlasīju jūsu apcerējumu par Dubrava piemiņas izstādi.

– Paldies. Diemžēl rakstīšanai atliek arvien mazāk laika.

– Vai jūs tajā firmā malku skaldāt, vai?

– Nē, tik traki nav. – Žaklīna iesmējās. – Tie malku neskalda. Viņi pārstāv “kapitālistiskās pasaules haizivis”, kā mums kādreiz mācīja skolā. Dibina kopuzņēmumus, sapārojot ražotājus Rietumos ar mūsu panīkušajām fabriņām, iegādājas perspektīvus īpašumus un tā tālāk. Tad viņi izdomāja, ka derētu atbalstīt arī mūsu mākslu, iepērkot gleznas un skulptūras, sameklēja mani un pieņēma darbā par konsultanti. Pirmajā mēnesī es apkāru ar bildēm kabinetu sienas, otrajā – gaitenšus, bet tagad pārku un krauju vienkārši kaudzē. Diemžēl labu mākslinieku mums ir vairāk, nekā man iepirkšanai izsniedz finanses, turklāt tagad lēti tiek piedāvāti arī vecmeistaru darbi...

– Daudzas ģimenes ir nonākušas līdz ubaga spieķim. Un tad jāizvēlas – vai pārdot gultu vai gleznu. Un gandrīz vienmēr izvēlas gleznu. Es to zinu pēc sevis.

– Atvainojiet, bet man jāsameklē šefs... – Žaklīna burvīgi pasmaidīja un devās projām.

Blakuszāle, kur bija klāti zviedru galdi ar dažādu uz kodu piramīdām, tagad stāvēja tukša un izskatījās pamesta. Viesu spēki bija pārvērtēti, viņi nebija spējuši apēst ne desmito daļu piedāvāto labumu, no piramīdu virsotnēm tikai noķeksētas garneles, cepešu šķīvji pusē, bet vairākas salātu bļodas nebija nemaz aiztiktas.

Pašā garo galdu galā stāvēja Huberts ar ministru, ko mēdza dēvēt par Plato veci, jo tas kādā televīzijas intervjū, jautāts par lielāko starptautisko afēru, ko valdošā partija bija uzkārusi kaklā Latvijas nodokļu maksātājiem – un uz kontrakta bija arī ministra paraksts –, lielīgi paziņoja, ka tas ir vislabākais darbs, ko viņam latviešu tautas labā izdevies paveikt. Jo bezkaunīgāki meli, jo lielākas cerības, ka muļķi noticēs.

Hubertam otrā pusē stāvēja ārkārtīgi tievs un garš cilvēks, kuru Žaklīna nepazina.

Vīri iemalkoja un dūra ar dakšiņām no milzīgas paplātes uzkodas, laikam pildītas vēžu līpas.

Pusceļā Žaklīnu apstādināja viesmīlis ar dzērieniem un, kad viņa atteicās no šampanieša, sāka ar zinātnieka pamatīgumu skaidrot, kas vēl būtu baudāms. Viņa izvēlējās spāniešu Kartago liķieri.

– Žaklīna! Debešķīgā Žaklīna noteikti zinās! – iesaucās ministrs, viņu pamanījis. – Žaklīna, nāc pie puikām un palīdzi man atcerēties vienu svešvārdu! Nemot vērā, ka valstī izsludinās taupības režīmu, tas ir nāvīgi svarīgi! Paskat, cik daudz mantas te paliek pāri, to vajag likt lietā. Es reiz lasīju, kā viduslaiku bruņinieki atbalstīja vokālo un dzejas mākslu. Vārdu sakot, šitā! Tajos laikos cepa lielus maizes kukuļus, bet telēķi vēl nebija izdomāti. Tāpēc par telēķiem izmantoja maizes rīkas, lai būtu uz kā uzlikt cepešu gabalus. Baigi asprātīgi, vai ne? Bet tas labākais vēl sekos! Tās maizes rīkas projām vis nemeta, bet pēc balles atdeva kā honorāru dziedātājiem un dancotājiem, kas bija pilī aicināti viesu uzjautrināšanai. Prīmā ņukas, piesūkušās ar mērci un taukiem! Es varētu iesniegt likumprojektu, ja tu man pateiktu svešvārdu, kādā tie dziedātāji un dzejotāji tika saukti.

– Varbūt trubadūri? – minēja Huberts.

– Trubadūri darbojās galmos, – Žaklīna sacīja. – Drīzāk jau minnezengeri vai trovēri...

– Tā kā to pēdējo vārdu es nekad neesmu dzirdējis, tad būs tie minnezengeri vai minnuģeņģeri... Prozit!

Klusi uzradās kāds no ministra svītas un pateica, ka tikko aizbraucis premjerministrs.

– Tad dzersim ceļakāju un es arī laižos, rīt darba diena... Ar tevi, Hubert, mums viss paliek, kā norunāts... Basta, braucam!

Viņus iepazīstināja pirms pusgada kādā vernisāžā, un Žaklīna uzreiz redzēja, ka vīrietim ļoti patīk. Arī kavalierim nemanīja nekādu īpašu vainu, ja nu vienīgi korpēm augstus papēžus, lai izskatītos garāks. Konservatīvs, bet ļoti labi pašūts un izgludināts uzvalks, žilbinošs kreklis ar modernu kaklasaiti, koptās ūsas bērnišķās sejas vaibstus padara vīrišķīgus, vienmēr omulīgi smaidošs un optimistisks, interesējas par mākslu vispār un mūziku it sevišķi. Sākumā viņi sarunājās angļiski, tad pārgāja uz franču valodu un beigās to nomainīja pret krievu, kurā Huberts runāja gandrīz bez akcenta.

Nākamajā dienā Huberts ar savu šoferi atsūtīja sarkanu rožu klēpi un uzaicinājumu Reformatoru klubā paklausīties Mahlijevski. Tajā vakarā Žaklīna dzirdēja daudz komplimentu un saprata, ka attiecību tālākā virzība ir atkarīga tikai no viņas. Turklāt Huberts pastāstīja, ka firma nolēmusi balstīt latviešu glezniecību, iepērkot mākslinieku darbus, droši vien vajadzēsot pieņemt darbā šīs nozares ekspertu par konsultantu.

Žaklīnai bija ieildzis romāns ar kādu bohēmieti un finansīāli sarežģījumi, kā jau sievietei, kam no matemātikas

nav ne mazākās jēgas un vajadzību vairāk nekā iespēju. Bohēmietim Žaklīna sarīkoja skandālu, tik veikli uzgāzdama visu vainu par izplēnējušo mīlestību, ka viņš aizgāja, tā arī nesaprazdams īsto iemeslu.

Gultā Huberts izrādījās pavisam normāls vīrietis, kādu šodien nemaz nav tik daudz un viegli atrodam, eksperimentam konsultantam firma noteica lielu algu atbilstoši ārzemju analogiem, Žaklīna atdeva visus parādus, taču tūlīt pamanījās iekulties jaunā finanšu krīzē vai, precīzāk izsakoties, turpināja dzīvot pēc formulas “no lones līdz lonei”, jo nespēja pārvarēt tieksmi pēc ekstravagantiem, grezniem tērpiem.

Tā bija tik lieliska dzīve, ka par tās iespējamo beigšanos negribējās pat iedomāties. Dienas pagāja, apmeklējot izstādes, vakari – mākslinieku darbnīcās, kur tagad viņa bija ļoti gaidīts viesis arī pie visiedomīgākajiem otas meistariem, jo viņa vismaz vienu gleznu atlasīja un pēc tam nopirka. Viņai deva pat kukuļus, līdz ar nopirkto gleznu pasniedzot vēl otru dāvanā ar gariem, salkaniem aizmugurē uzrakstītiem autogrāfiem.

Firmas šefu un konsultanti vakaros vienmēr redzēja kopā – viņš to pavadīja ceļojumos pa mākslinieku darbnīcām, tā viņu uz banketiem, pieņemšanām, atklāšanām un pat medībām. Drīz nevienam prātā neienāca, ka viņi varētu gulēt arī atsevišķi, lai gan Huberts valkāja laulību gredzenu, bet Žaklīnai tāds nekad nebija bijis.

Sieviete nevarēja aizmigt. Joņiem gan atnāca trausls pusmiegs, taču drīz atkal pagaisa. Varbūt spāniešu liķiera dēļ. Varbūt iemesls bija gluži psiholoģisks. Tagad, kad Huberts pamazām gatavojās atstāt Latviju, lai atgrieztos

pēc gada vai diviem, bet visdrīzāk – lai neatgrieztos nekad, Žaklīna sev pārmeta tuvredzību. Grozoties augstajās aprindās, kas pārstāvēja varu un apšaubāmas izcelsmes naudu un tomēr visā nopietnībā uzskatīja sevi par eliti, viņa bija palaidusi garām daudz izdevību nodrošināt stabilāku nākotni, kļūstot par bagāta starptautiskā fonda līdzpriekšsēdētāju vai atbildīgu ierēdni Kultūras ministrijā. Ar Huberta atbalstu viņa tos amatus noteikti būtu dabūjusi, taču tagad ir palikusi ar čiku rokā, tādi amatkrēsli tukši nestāv. Jā, viņa pati arī bija vainīga, negribēja no brīvas mākslinieces kļūt par kantora žurku, taču Huberts varēja neatrunāt. Vīrieši domā tikai par sevi, viss pārējais, ko viņi dara, ir tīrākā liekulība, pakārtota kaislību apmierināšanai. Protams, viņa Hubertam bija vajadzīga un izdevīga partija – gudra, sabiedrībā pazīstama, reprezentatīva sieviete, citiem vai acis iztek skatoties, un piedevām vēl pa intīmkлубiem nav jāvazājas!

Uz naktsgaldiņa iezvanījās mobilais telefons.

Žaklīna pacēla klausuli. Kāds nervozā, satrauktā balsī prasīja savienot ar Hubertu.

– Atvainojiet, bet ir nakts... – Žaklīna teica.

– Savienojiet, un tūlīt! – balss kļuva neiecietīga, pavēloša. – Tas ir Huberta paša interesēs!

Žaklīna gribēja viņu pasūtīt pie velna, bet iedomājās, ka vīrs nerimsies un zvanīs atkal.

Huberts modās ilgi un negribīgi.

– Kas zvana? Tu? Kāda velna pēc...

Zvanītājs pārtrauca Hubertu un sāka ātri runāt. Vārdi bira kā zirņi. Bez pauzēm starp teikumiem, aizgūtnēm. Vārdus Žaklīna nespēja saklausīt, ja nu vienīgi pa kādam

atsevišķam, taču intonācija norādīja, ka runātājs ir ne pa jokam uztraucies.

Huberta seja mainīja krāsu, uz pieres un vaigu galiem izspiedās sarkani pleķi.

– Uzvāri man tēju, – viņš pēkšņi teica, pagriezies pret Žaklinu.

– Tagad?

– Uzvāri man tēju! – Huberts briesmīgās dusmās iekliedzās, kas ar viņu nekad agrāk nebija gadījies.

– Labi. Uzvārišu.

Žaklīna piecēlās un uzvilka rītasvārkus. Viņa lieliski saprata, ka tēja ir tikai ieganst, lai izraidītu virtuvē. Patiesībā Huberts negrib, lai viņa dzirdētu, par ko tiek runāts.

Žaklīna veikli uzlika tējkannu vārīties un devās atpakaļ pie durvīm. Tās bija plānas un laida cauri skaņu kā siets. Huberta uzklieziens viņu bija apvainojis, taču vēl vairāk tas bija pamodinājis ziņkārī – prāvajā pazīšanās laikā viņa ne reizi nebija manījusi, ka Hubertam ir arī kas slēpjams, visa viņa dzīve noritēja atklāti un bija katram pārredzama kā uz delnas.

Cauri durvīm Žaklīna varēja sadzirdēt vienīgi to, ko sacīja Huberts, diemžēl viņa atbildes un jautājumi bija pārāk īsi, lai varētu uzkonstruēt sarunu kopumā. Otrais runāja izvērsti, droši vien taisnodamies, izskaidrodams un paskaidrodams. Huberts bija neiecietīgs un strups, taču nebija šaubu, ka uzzinātais viņu ārkārtīgi uztrauc.

– Kad? Nupat? Tātad pirms stundas!... Ir sacīts: ja kaut kas notiek, meklējiet sievieti! Bija bezizejas situācijā? Tā ir jūsu, nevis mana bēda! Idiotam idiota gals!... Kas ir nākamais viņu sarakstā? Zeks-Laputskis? Jā, zinu,

inženieris. Neder!... Jā, kategoriski! Neizteiksmīgāku personu man nav gadījies redzēt... Saprotiet taču, ka man ir vajadzīga gan piestātne, gan mols un ne mazāk kā trīs simt metru no katra... Jūs varbūt zināt kādu citu, kas spētu ietekmēt gaitu mums vēlamajā virzienā?... Ja mēs šo pasākumu izgāzīsim, mums visiem paurus sašķaidīs kā ķirbjus... Jā, apzinot, ka arī man... Padomu? Lūdzu! Domājiet! Saistieties ar Sašu, viņam ir gaiša galva un vajadzīgie sakari. Lai izdomā un organizē. Domājiet kopā! Jums par to tiek maksāts. Viss! Es gaidu tikai labas ziņas! Un jau rīt!

Huberts izslēdza telefonu, atkrita uz spilvena un caur zobiem dusmīgi izgrūda:

– Zeks-Laputskis, inženieris, kuru neviens nepazīst! Sūds!

Žaklīna uzlika uz paplātes tējas traukus, šķīvīti ar cepumiem un rātni devās atpakaļ uz guļamistabu.

Zeks-Laputskis aizķērās viņas atmiņā divu iemeslu dēļ. Pirmkārt tādēļ, ka to pieminēja ne pa jokam satrauktais Huberts, otrkārt, tādēļ, ka uzvārds bija neparasts, jo zeks cietumnieku žargonā nozīmē ieslodzīto.

Un tomēr viņa būtu aizmirsusi par šo vīru, ja drīz viņa uzvārds neparādītos avīzēs. Tad šarmantā dāma sāka pīt visiem zināmus faktus un notikumus ar noklausīto sarunu un nāca pie secinājuma, no kura pati nobijās. Un nolēma labāk iekost sev mēlē nekā par to kādam stāstīt. Ja vēlāk viņa tomēr savu dzelžaino lēmumu mainīja, tam bija objektīvi iemesli.

Huberts atvainojās un lūdza piedot viņa rupjību. Nakti pamodināts, viņš dažreiz esot nikns un agresīvs pilnīgi bez iemesla. Sevišķi, ja iepriekšējā vakarā lietots alkohols.

SKRŪVGRIEŽA GALS IZRĀDĀS NEDAUDZ PAR BIEZU UN LEC ārā no galviņas šķēluma. Iekaltās atslēgas mehānisms ir pamatīgs kā seifam, ar trim bultām un droši vien arī ļoti sarežģīts, pirkti ārzemēs, kādā valstī, kur zog vēl trakāk nekā pie mums, ja vien pieļaujam tādu iespēju.

Līdz pusei atvērtās durvis virās šūpojas, un man vienam tās grūti valdīt, bet es neuzdrīkstos lūgt palīdzību tam lāga vīram, kurš man atnesa skrūvgriezi. Lai nepaliktu vēl lieki pirkstu nospiedumi, kas pēc tam būtu jāidentificē. Par tādiem jociņiem Sidrabs man noskrūvētu galvu, bet es negribu, ka man noskrūvē galvu. Tāpēc vīrs tagad stāv aiz manis divu soļu attālumā un noskatās manā darbībā ar lielu ieinteresētību. It kā es demonstrētu kādu burvju mākslinieka stiķi, nevis mānītu ārā skrūves, kas notur atslēgas mehānismu ozolkoka durvju panelī. Atšķirībā no citām šīs kāpņutelpas un droši vien arī visas mājas dzīvokļu durvīm Silšalkas kunga miteklim tās ir pēc pasūtījuma taisītas, pamatīgas, smagas, apkalām stenderēm, drošas pret sitieniem, spērieniem un arī ielauzējiem, ja tie neatnāk ar sētnieka ledus kapājamo stangu.

– Vai jūs nebūtu tik laipns un nepaietu mazliet sāņus? – Es domāju, ka strādāšana veiksies labāk, ja man tiks vairāk gaismas. Kāpņutelpas logi ir plati un augsti, taču noputējuši un sen nemazgāti, turklāt tos daļēji aizsedz lifta šahta, tagad arī vīrs skatīdamies ir aizlicies priekšā blāvajam gaismas avotam, un, lai gan vēl ir tikai vēla pēcpusdiena, man jāgrābstās kā pa tumsu.

Vīrs paklausīgi liek pussolīti sāņus. Gaisma atgriežas, skrūve, skaļi iespiegdamās, izkustas no vietas.

Vīrs dzīvo stāvu zemāk. Viņam ir smilškrāsas ūsas un rūtots flaneļa kreklis mugurā. Laikam jau pensionārs vai bezdarbnieks, ja dienas vidū bijis mājās. Viņš neko nav redzējis, taču šo to ir dzirdējis.

– Es gaidīju pārnākam mazmeitu no veikala, aizsūtīju pēc baltmaizes un minerālūdens. Tikai tāpēc es ieklausījos, kad lifts sāka nākt augšā. Taču manā stāvā neapstājās, uzbrauca tālāk uz sesto. Tad pagāja kāda minūte vai pat mazāk, un augšā sāka kliegt, saukt palīgā. Es pēc balss uzreiz nepazinu, ka tas ir Silšalka, to es atgīdu tikai vēlāk. Bet kāda tam nozīme, tagad tādi laiki, ka vienalga uzreiz ārā trepēs neskriesi – ej nu sažini, kas tur notiek, šodien jau visiem pienapuikām šaujамie kabatā. Atklāti sakot, es vairāk baidījos par mazmeitu, kam kuru katru mirkli vajadzēja atgriezties.

Ja šis turku kara veterāns “pienapuiku” adresē arī man, tad tas ir visnotaļ netaisni, jo man ieroči vienmēr riebušies. Es pat uz Policijas akadēmiju aizgāju mācīties tikai tādēļ, ka nevarēju izdomāt gudrāku ceļu, kā izbēgt no dienesta Latvijas armijā, jo vienu armiju jau man bija tas gods iepazīt – padomju. Es no tās dezertēju deviņdesmit pirmā gada pavasarī, kad, sargājot savu nevainību, biju spiests ar tabureti vienam kamieļu ganam pārlautz roku un otram sadragāt plecu, jo mana vaina bija viegli pierādāma, bet viņu ne, un pēc neatkarības deklarācijām visa krievu virsniecība bija noskaņota pret baltiešiem. Divas nedēļas es slapstījos pa purviem un mežiem, līdz sasniedzu Latviju, kur Baltijas kara apgabals jau bija izsludinājis manu meklēšanu. Līdz pat augusta pučam mani vēl ar dažiem dezertējušiem puisiem slēpa Sieviešu līga. Ieroči man riebjas arī tagad. Un, ja man tas

kilogramu smagais dzelzsgabals reizēm karājas padusē, tad tā jau ir dzīves diktēta nepieciešamība. Citu piena-
puiku dēļ, kas piena vietā mīl lakt konjaku, braukt ar
svešiem meršiem un izsist no biežajiem pašu izdomātus
parādus.

– Tīkmēr, saukdams: “Palīgā!” un “Zvaniet policijai!
Zvaniet policijai!”, Silšalka jau bija garām mana dzīvokļa
durvīm. Man visā tajā lietā kaut kas likās dikti neloģisks,
bet es nevarēju aptvert, kas tieši. Tad man iebelza kā
ar āmuru pa pieri – viņš nebrauc lejā ar liftu, bet lēni
kāpj pa trepēm. Kad atvēru durvis, viņš jau bija pie trešā
stāva. Saucu: “Kas noticis?”, bet viņš tikai turpina savu:
“Palīgā! Zvaniet policijai!” Un es ieraudzīju uz pakāpie-
niem asiņu pilienus... Es sapratu, ka viņš ir ievainots.

Grūti, čīkstēdama padodas arī otra skrūve.

– Apakšā parādes durvis automātiski noslēdzas. Lai
tās no ārpusē atslēgtu, jāzina šifrs. Ar laiku šifrs kļūst
zināms arvien lielākam ļaužu skaitam, tāpēc ciparu kom-
bināciju mēdz mainīt...

– Mēs mainījām pavisam nesen, nedēļa vēl apkārt ne-
būs.

Nams atrodas patālu no ielas, tāpēc labi var dzirdēt
pagalmā sabraucam automašīnas un aizcērtamies to
durvis pēc pasažieru izkāpšanas. Izklusās, ka ieradies
liels bars. Būs vai visa priekšniecība, jo Silšalka vis nav
kaut kāds piparbodnieks, bet smagsvara deputāts, kas
vada Saeimas komisiju vai kaut ko tamlīdzīgu. Televīzijā
uzstājas vismaz divreiz nedēļā un turklāt nikni. Viens
no nacionālhistēriķiem, kā šos sauc mans tētuks. Kad
kāpām automašīnā, lai brauktu uz šejieni, Sidrabs izska-
tijās pagalam norūpējies. Viņu var saprast, viņam katru

dienu būs jāzvana uz ministriju un jāatskaitās. Deputātu un žurnālistu ziņkārības apmierināšanai. Sevišķi jau pirmajās dienās, kad darba līdz kaklam un šī liekā klapata sevišķi traucē. Pēc tam interese noplok un visi it kā atmet ar roku – bija un izbija, jau no paša sākuma mēs zinājām, ka tas riekstiņš mūsu policijai nav pa zobam! Ja notikušais neskartu Silšalku, avižu kriminālchronisti tam neatvēlētu piecas pilnas rindiņas. Nav pat slepkavība, tikai smagi miesas bojājumi. Ja beigu beigās upuris vēl nenomirs, tad viņiem notikums vispār nešķītis pieminēšanas vērts.

Kāpņutelpas lejasgalā kļūst dzirdamas balsis. Brītiņu par kaut ko dzīvi apspriežas, laikam – vai braukt ar liftu vai kāpt pa senču modei, beidzot nolemj izlocīt kājas.

Pirmie starpstāvā no lifta šahtas režģotās aizmugures iznirst Sidrabs ar Bosu. Šī būs otrā reize, kad man tiek tas gods apskatīt lielo priekšnieku tuvumā. Iepriekšējā bija Policijas akadēmijā, kad viņš man svinīgi pasniedza beigšanas diplomu un uzslavēja par sekmēm. Radītājam, viņu veidojot, ir krietni misējies. Lai gan par gaumi nestrīdas, es gribētu, lai man parāda to cilvēku, kam Bosa āriene varētu patikt: maza auguma, turas taisni, bet vienalga izskatās, ka kupris mugurā, galva pilnīgi kaila kā ola, jo ap deniņiem atlikušie sirmie mati nocirpti līdz ādai, mute gara un plata kā vardei, toties acis tik-tāl aizpampušas, ka šķiet aizvērtas, un tikai kaut kur pašā dibenā pie pakauša redz divas melnas, asas zilītes. Kroni visam uzliek Voltēra domātāja piere, kas izbīdīta uz priekšu tikpat tālu kā apakšžoklis. Sidraba gaļas blāķis viņam blakus atgādina Goliātu. Goliāts, kas ved pie pavadas lielu krupi, jo Sidrabs iet blakus, bet runājot it

kā pārliccas lielpriekšniekam pāri, un sacītie vārdi birst Bosam tieši uz pakauša. Mīksti, jo Sidrabs runā daudz, bet klusu un kā taisnodamies – no priekšniekiem viņš vienmēr mazliet bīstas. Lai gan neapšaubāmi ir visaugstākās klases profesionālis, un man ļoti paveicies, ka tiku nosūtīts strādāt tieši viņa pakļautībā.

Pieņemu miera stāju, roka ar skrūvgriezi lejā taisni pa bikšu vīli.

– Labdien!

– Pagaidiet, – Boss apstājas manā priekšā un cieši raugās sejā ar savām aizmiegtajām acīm. – Pagaidiet, tūlīt es atcerēšos jūsu uzvārdu...

Neatcerēsies vis, es pie sevis smejos, jo mans uzvārds ir pārāk ikdienišķs un kopš akadēmijas beigšanas jau pagājuši divi gadi. Būs vien jāgaida, kamēr Sidrabs pasaka priekšā.

– Kārkliņš! Aldis Kārkliņš, vai ne?

– Tieši tā!

– Ko jūs, Kārkliņ, patlaban darāt? Kāpēc?

– Gribu nosūtīt uz ekspertīzi atslēgas mehānismu, jo durvīm nav lauzuma pēdu.

– Atkal pats uz savu galvu? – Sidrabs man jautā, taču es saprotu, ka pārmetums tas nav un jāatbild arī man nav. Tā ir tikai netieša informācija Bosam, ka pats Sidrabs gan tā nebūtu rīkojies, jo faktiski mehānisma nosūtīšana ekspertiem, lai pārbaudītu, vai tajā saskatāmas mūķēšanas pēdas, ir zināmas neuzticības izrādīšana deputāta liecībai. Silšalka sacīja, ka slēdzenes bijušas tikai divas – viņam pašam un viņa palīdzēi.

Šajā nopietnajā brīdī es, kā par nelaimi, atceros anekdoti par sargkareivi latgalieti, kas uz sava priekšnieka

jautājumu par disciplināru sodu atbild, sacīdams: “Par disciplināru sūdu souc todū sūdu, kū uzlīk priekšņiks pots uz sovas golvas!” Un gribas zviegt. Jo vairāk turos, jo vairāk pie anekdotes piedomāju, un zviedziens no vēdera neatvairāmāk kāpj augšā. Tas nu gan būtu istajā laikā!

– Noteikumi paredz šādos gadījumos ekspertu slēdzienu, – Sidrabs beidzot piebilst kā manis attaisnošanai.

– Atslēga ir ļoti sarežģīta... Tādas ir grūti uzslēgt, parasti jau lauž... – arī es sāku neveikli taisnoties, kā par nelaimi, atkal it kā apšaubīdams deputāta teikto, lai gan man ne prātā nenāk to darīt.

Sidrabs man uzmet niknu mirkli, un es apklustu.

Augšup brauc lifts. No tā izkāpj trīs vīrieši. Divi balsta trešo. Tas ir liela auguma, ļoti izskatīgs un kopts, it kā vismaz trīs reizes dienā sēstos friziera krēslā, gadus piecdesmit vecs, bet patlaban pagalam sakrities, seja pelēka, šķiet, ka viss apkārt viņam ir pilnīgi vienaldzīgs, runā kā aizmidzis, varbūt spēcīgu nervu zāļu iespaidā, ar kurām viņu droši vien piebāzuši dakteri. Pats Jānis Silšalka, agresīvs Saeimas tribīnes lauva, tantuku mīlulis, bet, pēc dzirdētajām runām spriežot, arī erudīts un gudrs cilvēks.

– Viņa ir mirusi, – Silšalka vārgi izdveš it kā Bosam, it kā Sidrabam, it kā mums pārējiem.

– Mēs zinām. – Boss pamāj.

– Pirms stundas... Nenākdama pie samaņas... Es gaidīju pieņemamajā istabā...

– Izsakām visdziļāko līdzjūtību. – Sidrabs nodur skatienu.

– Būs vajadzīgs balts zārks...

– Atvainojiet, bet mēs bez jūsu palīdzības nevarējām neko daudz pasākt, – Sidrabs atkal it kā taisnojas. – Man nepieciešams jums uzdot dažus jautājumus...

– Lāsts slepkavam! – Silšalka izgrūž caur sakostiem zobiem. – Vai jūs gribat jautāt tūlīt?

– Diemžēl tā ir nepieciešamība, – cieti nosaka Boss.

Visi saiet dzīvoklī. Kāpņutelpā paliekam tikai mēs ar vīru, kurš man aizdeva skrūvgriezi.